

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nucleus Coppensteinus Conceptuum Prædicabilium In Dominicas Festaque omnia per Annum

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Feria III. Post Dominicam II. Quadragesimæ. Super Cathedram Moysis
sederunt Scribæ & Pharisei: omnia, quæcunq[ue] dixerint vobis, seruate,
& facite. Mat. 23.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51556)

tendus est; quod multis frequens. 1. Serius eum quæstisti, Epulo: *Luc. 16. 2.* Serius fatuæ virgines. *Mat. 25.* 3. Nimis diu venatus es, Esau. *Gen. 22. 4.* Serius iam oratis animæ purgatorix; non vobis merendi, sed iam soluendi tempus est.

*Nam dum
dus est ex-
puit nos
Deus.*
Alexander Magnus, ut primum obli-
debat urbem, facem accendebat, voce
præconis proclamans: Ante vos dedire,
quam fax extinguatur: qua extincta, nul-
la salus. Ita Deus *stans ad ostium* peccato-
rum pulsât, Apoc. 3. proclamat: *Conuer-
tmini ad me, & salui eritis.* Ioel. 2. Et *Isai. 55.*
*Querite Dominum, dum inueniri potest: face
extincta vitæ, actum est.*

Figura.
1. Prouide egit Pharaon, Iosephi secutus
consilium, horrea dum condidit, & in
horreis frumentum, tempore felici.
Vnde dein, annona flagrante, & flagel-
lante, subuenit & aliis. Ita isti, qui, dum
miseriordia Domini plena est terra. Pl. 31. fa-
ciunt sibi thesauros, qui non vetera
scunt. Væ his, qui secus faxint.

*Impro-
prian-
tam.*
2. Deus, *Leuit. 11.* offerri sibi cygnum
noluit, etsi peregre iam auem; forte,
quod cantum suum differat ad usque mor-
tem. Tales, qui pœnitentiam reiiciunt in
agonem.

PARS IV.

*Metuendum, & cauendum istud: mori in
peccatis.*

Tempori quærendus est: 1. A Noua-
toribus, in medio Doctorum Eccle-
siæ, parumque consensu. 2. A mulieribus,
oratio iam sole adeundo templa vel preces,
cum aromatibus virtutum. 3. A Regibus,
ductum stellæ secutis, omiſſa ambitione,
&c. iacentem, vagientem, humilem inue-
nietis eum. 4. A Philosophis quærendus
non in categoriis, demonstrationibus,
principiis Physicis, &c. Sed in Eucharistia
per fidem. 5. A Theologis, non in Trini-
tate, Incarnatione, rubo ardente, &c. al-

tissimis illis mysteriis, ac præcipitiis: sed
potius in Cruce adorandus, in patientia
imitandus, &c.

II. Sin': In peccatis vestris moriemini. 1.
Ad hoc cohoreſcite Nouatores; & re-
spicite exitus maiorum vestrorum Ar-
rij, Manichæi, Pelagij, Lutheri, Caluini,
&c. 2. Horrete peccatores, mortes in-
fœlices Pharaonis, Saulis, Absolonis,
Antiochi, &c. Sodomitarum, Luciferi,
Gigantum, tempore Noe. 3. Fœlices
Ninivitæ, qui pœnituiſtis tempori, & se-
rio. *Ion. 3.*

In peccatis moriemini. Hæcine fuit re-
uelatio damnationis? Ita videtur. At hoc
est ad desperationem adigere. Ita qui-
dem, nisi reprobationis causa quisque
sibi eſſet ipse. Si velit; se emendet serio:
*iustus & fidelis est Dominus, quia remittit no-
bis omnes iniquitates nostras.* Tali conuerſio.
ne posset quali cogi Deus, ut scriptum in
libro reprobatorum deleat nomen, &
transcribat in librum vitæ. Ita sentire
videtur *Psal. 68.* Deleantur de libro vitæ: &
cum iustis non ſcribantur: Domine; tu condi-
diſti me sine me; sed damnare me nequis sine
me: aiebat August. Est igitur vox illa Do-
mini comminatoria.

*Reprobati
an ſit mu-
tabiles.*

FERIA III. POST DOMINICAM
II. Quadragesimæ.

*Super cathedram Moysi ſederunt Scri-
bæ & Pharisei: omnia, quæcunq; dixe-
rint vobis, ſeruare, & ſaci-
te.* Mat. 23.

Darius Rex, *Dan. 6.* super regnum
amplissimum constituit vigintiqua-
tuor supra centum Satrapas: hisque præ-
fecit tres velut Proreges; è quibus Da-
niel vnus. Edixit simul, istos à subditis a-
gnosci, colique pro suis Vicariis. Ita Do-
minus in Synagoga: ita & in Ecclesia v-

\ H h h h h 2 num

num Summum Pontificem; aliosque esse voluit Episcopos.

Nos in praesens

I. De fide, & obedientia habenda Ecclesia.

II. De Cathedra.

III De Scribis.

IV. De Pharisaeis.

PARS I.

De fide, & Obedientia habenda Ecclesiae.

Ecclesia de. **P**lato aiebat: sum felices fore res, si aut Philosophi regerent: aut, qui regunt, philosopharentur. 1. Atqui Ecclesia retro semper etiam à Theologis administrata fuit à Petris, Gregoriis, &c. Et vero his talibus, qui errare nequibant; hodieque non possunt; ob infallibilem S. Spiritus assistentiam. 2. Luc. 22. Ego pro Te rogavi, ut non deficiat fides tua. Vnde duratque, durabitque: & porta inferi non preualebunt aduersus eam PETRAM Matth. 16. 3. Quin Ierem. 2. Dabo te in columnam ferream, & in murum æreum, super vniuersam terram.

Pro in ei pa **II.** Theopompus Rex Athen. dicenti: *rendum.* Non mirum, Lacedæmonum temp. tam florere diu; cum à tot prudentibus regatur; ait: Adde, quod Legibus tam sancte pareat populus. Atqui vtrumque in Ecclesia Monarchia semper obtinuit. Alioquin Matt. 12. Omne regnum in se diuisum desolabitur.

5. Serium istud, seuerum ac sanctum: Matth. 18. Qui Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & Publicanus. Nam Qui vos audit, me audit. Hinc, Hebræor. 13. Obedite Præpositis vestris. Qui enim Potestati resistit, Dei ordinationi resistit.

PARS II.

De Cathedra Moysis, seu Petri.

Cathedra **1.** *Petri.* **S**upra Cathedram: id est, ait Cyrillus Catech. 12. Non ligneam cathedram; sed doctrina significat potestatem. 1. Ea cathedra clauibus utitur duabus; Autoritatis v-

na, ad fideles regendos: alia Doctrina, ad pascendos. Matth. 16. Tibi dabo clauis regni cælorum. 2. Extra hanc errores, & imposturæ meræ. Cypr. Epist. 55. Et distin. 93. cap. Quicathedr. Qui Cathedram Petri, supra quam fundata est Ecclesia, deserit; in Ecclesia se esse non confidat.

3. Hieron. Epist. ad Damasum Papam. Beatitudini tuæ, cathedræ Petri, cōmunionē cōsocio. 4. Nic. Sanderus lib. 7. de visibili Monarchia. Sicut Sacerdotium legale, per Leuitas inchoatum, & Deo volente in templo Salomonis institutum, ad primum vsque Christi aduentum semper durauit. Sic in Nouo Test. Pontificatus à Petro inceptus, & Dei voluntate Roma institutus, ad secundum vsque Christi aduentum perseuerabit.

5. Hæc est Cathedra in qua adusque Paulum V. quadraginta supra ducentos, Pontifices præfederunt: è quibustres & triginta Martyrio coronati sunt. Utque Lucas Iesu generationem à nutricio Iosepho vsque ad Abraham ascendens deducit: ita à Paulo V. adusque Petrum ascendere serie continua possumus.

II. Psal. 1. Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum: & in via peccatorum non stetit: & in cathedra pestilentie non sedit. En tres cathedræ: Mahometi: Iudæorum: Caluini. At in lege Domini voluntas eius, quam Romana Cathedra infallibiliter declarat, ac destruit pestilentes.

1. Utque Phoenix vna sola auis in solis Africa petris reperitur: ita Veritas in sola Romana Cathedra, & Ecclesia, que columna veritatis est. 1. Timoth. 2. 2. Margarita Euangelica tantum in domo posita inueniri: Ita adamas veritatis tantum in Ecclesia. 3. Quid Democrite in puteo demersam quæris Veritatem? In Ecclesia est. Matth. 16. Super hanc petram ædificabo Ecclesiam, & po. inf. non preualebunt adu. eam. Fecit eam Iesus, qualem 3. Reg. 10. fecit

*Thronus
Dii.* cit Salomon thronum de ebore grandem, & ve-
fuit eum auro fuluo nimis; & XII. leunculi
stantes super gradus hinc, atque inde. Non est
factum tale opus in vniuersis regnis. Omnino
sunt Pl. 88. Fundamenta eius in montib. san-
ctis, XII. Apostolis.

*Antago-
nia Anti-
christi.* 4. Et eam esse Antichristi calumnia-
tur hæreticus. 1. Ecquis enim vnquam
Pontifex, 2. Theff. 2. homo peccati, filius
perditionis fuit, qui extolleretur supra omne,
quod dicitur Deus? 2. Quin potius quot
Antichristos Cathedra Romana expu-
gnauit? Arrium sub Syluestro; Macedo-
nium, &c.

PARS III.

De Scribeis.

*Thronus
Euangelii
pauca.* I. Super Cathedram Moysis sederunt scribe,
Sed est, Alios autem dedit Doctores. Eph. 4.
Omnia, quæcunque dixerint, seruare, & facite.
Nam Malach. 2. Labia Sacerdotis custodiunt
scientiam, & legem requirent ex ore eius. 1.
Sunt enim tubæ Dei: Sunt Iona: cap. 8.
Adhuc 40. dies, & Ninive subuertetur. 2. Sunt
Nathanes; qui Regibus iram Dei denun-
tiant, & vitam nefariam arguunt. 3. Sunt
Ioeles, c. 2. dicentes: Conuertimini ad me in
toto corde. Ios. 58. Frange esurient panem
tuum. Date elemosynas.

Ergo quasi tubam exalta vocem tuam, qui
Euangelizas Sion. 1. Sic enim muros Ieri-
cho deiecit Dominus. Ios. 6. 2. Sic Lazaros
è vitiorum sepulchris euocabitis.

3. Sic, vt Daniel cap. 2. diuina intellige-
tis & explicabitis Nabuchodonosorib.

*Thronus
Euangelii
pauca.* 4. Facietis, quod Gen. 41. Ioseph in Ae-
gypto Pharaoni, fratribus, populo. 5.
Sic Angeli eritis; & huc nunciabitis, quæ
Dei in cælis voluntas: sicut, quæ hic ge-
runtur Angeli isthuc perferunt. Quia
Angelus Domini exercituum est Prædicator.
Mal. 2. 6. Matt. 23. Gallus tertio cantauit: &
Petrus ter exiuit, demum fleuit amare. Ita
occinite pænitentiam peccatoribus Præ-

dicatores. Vtque Num. 13. Reuersi explora-
tores terra, (speculatores cælestium) post
40. dies, omni regione circuita, venerunt ad
Moysen, & Aaron, & omnem cætum filiorum
Israel. Locutique eis, & omni multitudini osten-
derunt fructus terræ. Ita concionatores lo-
quantur, & agant, & viuant.

Infelices buccinatores, & inania cre-
pitacula; qui dicunt, & non faciunt. 1. Si-
miles sunt statuae Nabuchodonosoræ, *Inuictiua
in docentes
& non fa-
cientes.* Dan. 2. cuius caput aureum aurum lo-
quitur aure; pectus æreum & ferreum
& inhumanum: pedes lutei vitæque vi-
tiosa. 2. Similes nummis adulterinis:
verba sonant bene: vita male. Splendent,
& fallunt. 3. Loquuntur, vt Iacob, Gen.
27: Sed feri, pilosi, flagitiosi, profani, vt
Esau. 4. Monstrum foret hominis, cui
lingua longior brachio: ita qui dicit, &
non facit. 5. Qui bene præsumt Presbyteri, du-
plici honore digni habeantur. Maxime qui la-
borant in Verbo, & doctrina. 1. Timoth. 5. At
æra sonantia duplici quoque pœna digni
sunt.

PARS IV.

De Phariseis.

1. Sederunt super Cathedram Moysis etiam
Pharisei. id est, Præsules. 1. Hi enim
sunt fideles & prudentes serui, quos constituit
Dominus super familiam suam. Horum cui-
que dictum Tibi dabo clauis. 2. Hi sunt Che-
rubin, cum romphæa flammæ excom-
municationis; arcantes ab introitu Pa-
radisi, id est, Ecclesiæ abstantes.

Colendi rigitur, ac metuendi sunt. S. *2. Reueren-
tia.* Francisco tanti Sacerdotes erant, vt di-
ceret: Si Angelus & Sacerdos sibi simul
occurrerët, prius se manus Sacerdoti ex-
osculaturum; dein Angelum honoratu-
rum. Quanto magis Præsulibus sacris?

O vestros si nossetis titulos Presbyte-
ri: Estis, Matth. 9. Lux mundi. Luc. 8. Sal-
terra. Hieronymo Epist. ad Marcell. *3. Tituli.*
H h h h h 3 nerales

nerales Apostolorum Vicarij: Astra stelle. Gregorio in Reg. Ecclesie faces. Basilio, Lampades Psalt. 44. Constitues eos Principes super omnem terram. Malachia, Non est nostrum iudicare Deos. Et Psal. 91. Ego dixi, Dii estis, & filij excelsi omnes.

4. Officia.

Estis velut Semidij: peccata remittitis: clauditis abyssos, demones fugatis; mortuos Deo suscitatis. 3. Estis Satrapæ, Gen. 41. qui omnem mundi Aegyptum gubernatis sub Deo, Estis, 2. Reg. 10. custodes, & economi Salomonis, quibus sua commisit omnia. 5. Estis limpidi fontes Helim, Exod. 15. quidulces doctrinæ aquas funditis, quibus deserta rigatis, ut fructificent. 6. Estis tributum Principes, Num. 1. quibus incumbit, præcepta & monita populo denunciare. 7. Estis portæ templi. Ezech. 48. per quos innumeri intrant Ecclesiam. 8. Estis Pharisei, id est, segregati à plebe, & sedentes super cathedram Moysis.

5. Pericula.

II. Verum tamen potestati ac dignitati par est periculum vobis, & gregi; ni vigiletis. 1. Nam ut 1. Mach. 6. Eleazarus elephantem subiit suffodiendum, ratus se molam eius veleuadere, vel sustinere ruentis posse; sed oppressus occidit. Ita multi sub pondere Episcopali fatiscunt. 2. Feriunt summos fulmina montes, ut canit Horat. Ita Præsules sæpe causant peccata populi, & à feriente Deo luunt.

3. Testis Heli, 1. Reg. 4. qui è sella lapsus ceruicem fregit, conuiens filiis plus æquo.

Ergo attendant.

Pericles, ait Plut. in Polit. quoties senatum Athe. erat initurus, sibi dicebat ipse: Attende tibi, Pericles: Graci sunt quos regis, liberi sunt; Athenienses sunt, id est. Seditiosi: ingrati in Principes, quos demum in exilium proiciunt, vel enecant. Ut Socratem, Phocionem, Aristidem, &c. Quare Attende tibi, Episcopo: Anima sunt, quas regis; Christiana sunt; sanguine Saluatoris redempta

sunt. Estote igitur, ut quatuor illa animalia. Ezech. 8. oculis plena intus & foris.

Non litis, qui dicunt, & non faciunt. Qui docent, ipsi nec ieiunant, nec eleemosynas dant, faciunt, nec colunt modestiam, obedientiam erga Cathedram primam, &c. S. Gregorius suggillat eos, qui ex Episcopis faciunt quasi aulas regum: Volunt vocari Rabbi, & nec docent, nec faciunt. Væ autem terra, cuius princeps puer est. O Galli pro Patribus tuis nati sunt tibi filij pueri Episcopi. Ps. 44. Pro Dionysio, Martino, Marcellis, Hilarionibus, Remigiis, &c. quos iam passim habes?

FERIA IV. POST DOMINICAM

II. quadragesimæ.

Vide in F.S. Iacobi.

FERIA V. POST DOMINICAM

II. quadragesimæ.

Vide in Dominica I. Post Trinitatem.

FERIA VI. POST DOMINICAM II. Quadragesimæ.

Homo erat paterfamilias, qui plantauit vineam, & sepem circumdedit ei. Matt. 21.

IVto Naboth, 2. Reg. 21. vinea erat hereditaria: Achab Rex impius eam appetit: Iezabel iustum peragit reum; ut lapidetur, traditque marito vineam. Ita Iesum Synagoga in crucem agit; ut Satan possideret Ecclesiam. At ne quicquam.

Nos super iis

I. Quod homo sit arbor.

II. De vinea quid sit.

III. Decultura, & partibus vineæ.

IV. De vinitoribus.

P A R S I.

Quod homo sit arbor.

I. CYri, Persarum Regis, delicia fructus erant, quos ex arboribus à se-

Christi
nus est
planta
Christi
con-